

У ОГЊЕНОМ КОЛУ артиљерије

Сватрених положаја на Великој Брезовици грували су топови 130 mm, а из Михајлове рупе фијукали ракетни системи „оркан“ четвороцевац и „пламен С“. Челик и ватра били су уједињени у огњеном колу артиљерије. Беласао се од детонација рејон циља на Великом Антравељу, осветљавајући такозвану браон земљу. Топовска и ракетна снага артиљерије показана је још једном на делу.

Том тактичком вежбом с бојевим гађањем на полигону завршено је покретно логоровање припадника Мешовите артиљеријске бригаде под називом „Ватрени скок 2015“.

Покретно логоровање

Припреме за вежбу и бојево гађање започеле су два месеца раније. Најпре у матичној касарни, а после и на стационарном логоровању на Руј-

ничкој коси, где је извршена преобука послуга које су биле на топ-хаубицама на топове 130 mm, а неки хаубичари ротирале су се и постили ракеташаи.

Дан велике промене, јединствене у години дана, за нишке артиљерце у јединици којом командује пуковник Звонко Стојковић, био је 26. мај. Тада је, у раним јутарњим часовима, припадницима Команде и јединицама дат знак за узбуну и убрзо је из касарне „Мија Станимировић“ кренуло 500

„ВАТРЕНИ СКОК 2015” ПРИПАДНИКА МЕШОВИТЕ АРТИЉЕРИЈСКЕ БРИГАДЕ

Ниш – Ртањ – Интервидовски полигон „Пасуљанске ливаде” – Ниш, места су на којима се одвијало десетодневно покретно логоровање припадника Мешовите артиљеријске бригаде под називом „Ватрени скок 2015”. Завршном тактичком вежбом с бојевим гађањем на полигону показана је на делу топовска и ракетна снага артиљерије. Та бојева гађања имала су и своје јунаке.

припадника сталног и резервног састава на десетодневно покретно логоровање. Осим личног наоружања, покренута је и војна техника – топ-хаубице 152 mm НОРА М86, топови 130 mm М46 и ракетни системи ЛРСЧ 262 mm „оркан” и „пламен С” 128 милиметара.

Издазак из касарне завршен је посудањем логорске просторије на планини Ртањ, у рејону тригонометра 722. Како каже начелник штаба Бри-

гаде потпуковник Дејан Новаковић, који је руководио вежбом, била је то прва супозиција логоровања, на којој је настављен процес оперативног планирања ради извршења задатка – артиљеријско-ракетне подршке јединица Копнене војске у извођењу операција. Шест дана провели су на тој планини.

Артиљерци су на Ртњу поселили елементе борбеног распореда, радили по командама за гађање, преме-

штали се с једног на други положај, док су припадници 69. логистичког батаљона правовремено и редовно обезбеђивали исхрану, водоснабдевање, здравствену заштиту, техничку подршку...

Током покретног логоровања улогу непријатеља преузео је 63. падобрански батаљон, који је свакодневно дејствима попут напада на командна места Бригаде, односно дивизиона, контаминирањем земљи-

шта, нарушавањем телекомуникационих система, доводио припаднике Бригаде у ситуацију да стално предузимају мере заштите.

Значајно је поменути да је за разлику од прошлог покретног логоровања нишких артиљераца, ове године стални састав допуњен и резервним официрима, подофицирима и војницима.

Ватрени дани на „Пасуљанкама“ почели су извођењем вежбовних и испитних батеријских гађања из уметнуте цеви 20 mm с топ-хаубицама НОРА и топовима 130 mm, на даљини од 1.000 до 2.500 метара. Била је то припрема за велико финале – посредна артиљеријска бојева гађања, која су изводили припадници два дивизиона Бригаде – 1. топовско-хаубичког и Мешовитог ракетног артиљеријског.

Вежбу су са главне осматрачнице, која се налази на тригонометру 719, пратили начелник Штаба Команде Копнене војске бригадни генерал Жарко Лазаревић, чланови тима за спољну евалуацију из Команде Копнене војске и чланови Савета рода артиљерије, те резервне војне старешине општинске организације Резервних

војних старешина Алексинач. Ноћним гађањима присуствовао је генерал-потпуковник Милосав Симовић, командант Копнене војске.

У центар циља

Завршна вежба почела је с ватреног положаја на Великој Брезовици, који је удаље 10,5 километара од рејона циља на Великом Антрављу, па је очекивано време лета пројектила било око 27 секунди. Гађања су изводили припадници 1. топовско-хаубичког дивизиона, којим командује мајор Зоран Николић (први пут у улози команданта). Иначе, та јединица је највишег степена развијености у Војсци Србије. Дивизион је опремљен топ-хаубицама 152 mm НОРА М86, али су артиљерци обучени и за рад с другим средствима. Почетком године реализована је преобука за рад с топовима 130 mm М46, тако да су они дејствовали с Брезовице.

Изведена су посредна испитна и контролна артиљеријска бојева гађања. У том својеврсном батеријском такмичењу у брзини, прецизности и ефикасном ватреном дејству одме-

равале су снаге послуге три батерије тог дивизиона.

Топови 130 mm, који су за њих претходном обуком савладана новина, јесу господско, захтевно оруђе, јер их опслужује деветочлана послуга. И све је на том готово осмотономском топу тешко, осим механизма за опаљење, који је тако направљен да никад не затаји. Из његових цеви, дугих нешто више од седам метара, излећу громогласно пројектили уз подрхтавање тла под ногама.

Када батерија дејствује рафално и на крају плотуном, само можете да у трену, између светлосног блеска и тупог, заглушујућег, свеобухватног звука, немо посматрате сву моћ ватре артиљерије, огњено коло које блеска и полако бледи у подигнутој прабини. И да се гибате у ритму подрхтавања тла, изазваног силином надовезујућих опаљења. На ватреном положају све се мери трептајима ока – брзо, силовито и убојито.

Иако им то није основно оруђе, хаубичари су постигли одличне резултате у гађању. Извршиоци артиљеријских гађања топовима 130 mm били су мајор Дејан Павловић и капетани

Предраг Радуновић и Горан Рангелов. Звезда дана био је капетан Рангелов, чији рад је одушевио присутне на осматрачници – добио је одличну оцену, исписану великим словима. Он је имао први погодак у центар циља, а на истом месту завршили су и рафал и плотун.

Доскорашњи ракеташ, орканџија, капетан Рангелов, показао се и као одличан тобџија. На питање како му је то успело, тај скромни и ненаметљив млад човек, само се насмејао и рекао: „Не зову без разлога топ 130 милиметара артиљеријским снајпером. И сада се то показало.“

Поред искусних старешина, који су имали и по десетак артиљеријских гађања, у саставу те јединице је, према речима команданта дивизиона мајора Николића, и девет младих потпоручника, којима је ово било прво артиљеријско бојево гађање, а са њима су и млади, новопримљени војници, који су професионалну војну службу започели почетком године. Мајор Николић је оценио да су сви они својим залагањем и радом показали завидну обученост.

Пламено дејство ракеташа

У рејону Михајлове рупе био је лансирни положај припадника Мешовитог ракетног дивизиона. Ту је, такође, било узбудљиво и с много новина. Наиме, послуге система 128 mm „пламена С“ М63/94 имале су своја прва гађања из тог самоходног вишецевног лансера ракета, јер је новина у јединици, а и ракетни систем ЛРСЧ 262 mm

„оркан“ доживео је промене – на све четири цеви тог система стављени су вежбовни уређаји за гађање на скраћеном растојању ракетама „пламен А“ 128 mm (до сада је био само један) и требало је проверити како то функционише.

Рад у Мешовитом ракетном дивизиону је специфичан и послуге и командири морају непрекидно да се усавршавају, а ракетни систем дограђује. С четвороцевцима се мора друго-

вати, а знање преносити млађима. То јединствено средство у Војсци данас одлично познају главни подофицир старији водник Велимир Радић, старији водник прве класе Александар Цунић и капетан Милан Микић, а капетан Братислав Ђорђевић, некадашњи хаубичар, морао је да се обучи и на том систему.

Нов је и командант дивизиона – мајор Драгиша Раденковић, који је до сада био командант 2. топовско-хау-

СЦЕНАРИО

Према речима руководиоца вежбе потпуковника Дејана Новаковића, покретно логоровање реализовано је на правцу Ниш – планина Ртањ – Интервидовски полигон „Пасуљанске ливаде“ – Ниш. На логорском простору планине Ртањ, у периоду од 26. до 31. маја, са Командом Бригаде изведен је командно-штабни тренаж, а с јединицама Бригаде тактичка увежбавања и тактичке вежбе дивизиона.

На полигону „Пасуљанске ливаде“, 1. и 2. јуна, реализована су припремна вежбовна и испитна гађања из уметнутих цеви 20 mm, а 3. јуна артиљеријска батеријска бојна гађања и гађања из уређаја вежбовног за гађање на скраћеном одстојању из ЛРСЧ 262 mm „оркан“, као и ноћно артиљеријско бојево гађање уз осветљавање минобацачима 120 милиметара.

Тим за евалуацију Команде Копнене војске реализовао је спољну формалну евалуацију колективне обучености мешовитог ракетног артиљеријског дивизиона.

Тим за евалуацију Команде Копнене војске реализовао је спољну формалну евалуацију колективне обучености мешовитог ракетног артиљеријског дивизиона.

бичког артиљеријског дивизиона. Каже да је четворо потпоручника стигло у јединицу и да су сви ангажовани на гађањима као извршиоци гађања – поред Марије Вучковић и Јелене Поповић, био је Стефан Жуловић, који је радио и као извршилац гађања и на „пламеновима С” и као заменик командира батерије на „орканима”, док је Младен Миљковић ангажован на „пламеновима С”, као заменик командира батерије.

Када су почела ватрена дејства, првенство су имали „оркани” и сва неизвесност је нестала када су из тих моћних оруђа полетеле прво једна, па три ракете у рафалу. После су дејствовали и „пламенови С”. Пламене буктиње су шиштале из њих, грабећи брзо ка за њих блиском циљу – око четири километара. Дим који се ширио „браон земљом” претио је да запали ниско растиње, али је природа нашла лек – гасила га је киша у рејону циља на Великом Антравељу.

Командант тог дивизиона задовољан је изведеним гађањима и одличним и врло добрим оценама, посебно потпоручником Маријом Вучковић, која је на осматрачници, како су рекли и оцењивачи, била хладнокрвна и одличан извршилац гађања.

ИНТЕГРАЦИЈА ОБУКЕ

Командант Бригаде пуковник Звонко Стојковић каже да је на овом покретном логоровању Мешовита артиљеријска бригада успешно извршила интеграцију обуке с осталим јединицама Војске Србије. Припадници 63. падобранског батаљона одиграли су улогу „непријатеља”. Једног дана ангажовано је одељење беспилотних летелица „орбитер”, које је извиђало елементе борбеног распореда Бригаде. Уједно, тада је проверавана примена маскирне дисциплине. На почетку логоровања ангажована је и 98. ваздухопловна бригада, око осматрања и дејство по рејонима борбеног распо-

реда, али у смањеном обиму због лоших временских услова. Из 1. бригаде ангажована је јединица која је осветлила рејон циљева минобацача 120 mm за ноћна гађања, а из састава 2. бригаде КоВ примљени су и извршили обуку професионални војници специјалности метеоролог.

У оквиру артиљеријских гађања јединица Бригаде, своја програмска гађања, са инструкторима, извео је и Центар за обуку Копнене војске из Пожаревца.

нивачи, била хладнокрвна и одличан извршилац гађања.

На крају гађања, возач десетар Срђан Николић провозао је новинаре „оркановим“ возилом – ЗИЛ 135АМ – том „лађом“ која као да плови излоканим пасуљанским друмовима.

Ефектно ноћно гађање

У ноћним часовима изведено је изузетно специфично гађање. Најпре је дејствовало одељење минобацача 120 mm из састава 1. бригаде Копнене војске, које је осветљавало Велики Антравељ. Пројектил испален из минобацача путовао је 40 секунди до рејона циља. Најпре се појавила треперава црвенкаста светлост, а онда блештава белина, која је око 60 секунди осветљавала простор и омогућавала да дејствује артиљерија с ватреног положаја на Великој Брезовици. Вештина је била ускладити те две радње у одређеном времену. Извршилац ноћног гађања био је опет капетан Горан Рангелов, командир 2. батерије.

После успешно изведеног гађања, генерал-потпуковник Милосав Симовић, командант Копнене војске, отишао је, заједно с командантом Бригаде и руководиоцем вежбе, до Велике Брезовице, како би послужи и младом командиру честитао на успешно изведеном задатку.

Оцене

Када су утихнула оруђа и ракетни системи на ватреним положајима, остале су забележене речи. Оцене. Командант Мешовите артиљеријске бригаде пуковник Звонко Стојковић каже да су на полигону „Пасуљанске ливаде“ реализовали 14 артиљеријских бојевих гађања – осам испитних батеријских гађања и шест контролних батеријска гађања. Он сматра да је завршна вежба врхунски изведена, да су гађања била одлична и врло добро и да су извршиоци гађања стручно и веома прецизно реализовали све постављене ватрене задатке. Све је функционисало беспрекорно.

– Припадници Бригаде су пред себе поставили високе циљеве. Крајње професионално и максимално одговорно, охрабрени искуством с претходних покретних логоровања, правремено смо приступили планирању свих задатака, који су нас очекивали. Покретном логоровању претходило је стационарно у зимским условима, на коме су наше старешине постигле одличне резултате на обуци професионалних војника за допунску специјалност. Сада је практично стављена тачка на тај напоран рад. У нашим батеријама су сада послуге које су оспособљене да успешно реализују све задатке како на топ-хаубицама 152 mm НОРА, ако и на топовима 130 милиметара.

Командант је с поносом истакао да су припадници Мешовитог ракетног артиљеријског дивизиона на овом задатку имали, осим сталног, и резервни састав свих категорија, који су као прави професионалци умногоме допринели да се постигну одлични резултати на терену.

Доласком у матичну касарну у Нишу стављена је тачка на још једно покретно логоровање припадника Бригаде. Био је то велики плус свему учињеном. ■

Мира ШВЕДИЋ

Снимили Даримир БАНДА
и Игор САЛИНГЕР